

INFORMACJA DLA POWODZIAN

ŻYWNOŚĆ

Artykuły żywnościowe pozostawione lub przechowywane w miejscach objętych powodzią są narażone na zanieczyszczenie, zepsucie lub zanieczyszczenie. Dlatego należy je dokładnie sprawdzać przed spożyciem. Żywność zepsuta, zanieczyszczona i spleśniała jest szkodliwa dla zdrowia. Spożywanie jej może być przyczyną chorób, a nawet śmierci.

NIE JEDZ, ZWŁASZCZA NIE PODAWAJ DZIECIOM PRODUKTÓW, KTÓRE:

- zostały zalane, a nie są hermetycznie opakowane, nawet jeśli nie wykazują oznak zepsucia
- mają zmieniony zapach, barwę, smak, konsystencję
- mają widoczną pleśń lub zapach spleśniały, stęchły
- są w widoczny sposób zanieczyszczone lub posiadają obcy, chemiczny zapach
- są w opakowaniach pozbawionych etykiet
- są w puszkach o wydętych wieczkach

Nie jedz artykułów żywnościowych niewiadomego pochodzenia – mogą być szkodliwe.

- Nie spożywaj mięsa, które nie było badane oraz jego przetworów.
- Ani gotowanie, ani smażenie takiego produktu nie chroni przed zatruciem, zwłaszcza przed niebezpiecznymi dla człowieka włośniami.

POSIADANĄ ŻYWNOŚĆ CHROŃ PRZED ZEPSUCIEM I ZANIECZYSZCZENIAMI !

- produktów nietrwałych jak: mięso, wędliny, ryby, śmietana, masło, gotowe potrawy nie przechowuj w temperaturze wyższej niż 10 °C
- przechowuj żywność w szczelnych opakowaniach, przykrytą, w pomieszczeniach gdzie nie ma środków chemicznych, takich jak pestycydy, nawozy mineralne
- składaj żywność w suchym, chłodnym miejscu
- chroń żywność przed gryzoniami i szkodnikami

W razie zanieczyszczenia lub zamoczenia powierzchni wodoszczelnego opakowania żywności, po usunięciu z opakowań zanieczyszczeń, produkt może być spożyty, jeśli nie wykazuje żadnych zmian.

WODA

Fala powodziowa niesie za sobą zanieczyszczenia bakteryjne i chemiczne groźne dla zdrowia człowieka. Po ustąpieniu powodzi woda w studniach i zbiornikach wodnych nie nadaje się do picia. W celu uzyskanie wody bezpiecznej dla zdrowia należy bezwzględnie wszystkie studnie doprowadzić do odpowiedniego stanu technicznego oraz oczyścić je i odkażać.

OCZYSZCZANIE I ODKAŻANIE STUDNI KOPALNEJ

Po wybraniu wody ze studni trzeba oczyścić dno ze szlamu i wszelkich nieczystości, wybrać kilkudziesięciocentymetrową warstwę piasku i zastąpić ją warstwą przemytego żwiru lub gruboziarnistego piasku grubości ok.10cm, oczyścić cembrowinę oraz zabetonować ubytki i szpary.

Przed przystąpieniem do dezynfekcji trzeba zmierzyć przy pomocy tyczki lub ciężarka na sznurku głębokość wody w studni. Na każdy metr głębokości wody odmierzamy ilość wapna chlorowanego według zasad podanych w tabeli:

Średnica studni w cm	Ilość wapna chlorowanego potrzebna na każdy m głębokości	Ilość monochloraminy na każdy m głębokości
80	150g – 1 szklanka	165g
90	200g – 1 szklanka i ćwierć	220g
100	250g – półtorej szklanki	270g
120	350g – 2 szklanki i ćwierć	380g

W przypadku stosowania roztworu podchlorynu sodu należy szklankę takiej samej objętości jak dla wapna chlorowanego lub dawki wymienionej w tabeli w gramach dwukrotnie zwiększyć.

Aby prawidłowo przeprowadzić dezynfekcję wody należy:

- do wiadra z wodą dodać 2 płaskie łyżeczki od herbaty wapna chlorowanego i płynem tym wyszorować cembrowinę
- po ponownym napełnieniu studni wodą, odmierzoną według tabeli ilość wapna chlorowanego dokładnie rozetrzeć w wiadrze z niewielką ilością wody (na papkę podobną do śmietany), dopełnić wiadro wodą rozmieszać po czym całą zawartość wlać do studni
- wodę w studni zamieszać tyczką lub przez nabieranie wiadrem czerpanym i wlewanie z powrotem
- po 24 godzinach wybierać wodę aż do zaniku zapachu chloru

UWAGA! Środki odkażające należy przechowywać w suchym i ciemnym pomieszczeniu w naczyniu szklanym lub drewnianym.

WODA cd.

ODKAŻANIE STUDZIEN WIERCONYCH I ABISYŃSKICH

W przypadku studni wierconej wymieszanie roztworu odkażającego następuje duże trudności. Dlatego w wyjątkowych przypadkach odkaża się ją wprowadzając roztwór za pomocą specjalnej pompy. Zazwyczaj w przypadku zanieczyszczenia studni dokładnie się ją przepłukuje przez długotrwałe pompowanie.

ODKAŻANIE WEWNĘTRZNEJ CZĘŚCI STUDNI ABISYŃSKIEJ

Przeprowadza się w następujący sposób: 4 gramy wapna chlorowanego (1 czubata łyżeczka) albo 7 ml podchlorynu sodu (półtorej łyżeczki) rozpuścić w dwóch kubkach wody. Zdjąć kolumnkę studni, nalać do rury przygotowany roztwór, nałożyć kolumnkę, pompować aż do ukazania się wody w wylocie pompy, pozostawić na 24 godziny, następnie pompować aż do zaniku zapachu chloru w wodzie. **Po wykonaniu czyszczenia i odkażania studni, woda z niej powinna być zbadana przez najbliższą stację sanitarno-epidemiologiczną, która wyda orzeczenie, czy woda może być używana do picia i potrzeb gospodarczych.**

ODKAŻANIE WODY

Każdą niepewną wodę przeznaczoną do picia należy odkażać. Dzięki zniszczeniu bakterii, a w szczególności zarazków chorób zakaźnych przewodu pokarmowego, staje się ona bezpieczna dla zdrowia. Odkazanie wody można przeprowadzić różnymi środkami i sposobami:

- najprostszym i dobrym sposobem odkażania wody jest jej gotowanie
- można również dezynfekować wodę za pomocą specjalnych preparatów i pastylek pod różnymi, nazwami, przeprowadzając ten zabieg ściśle według przepisów załączonych do tych preparatów.

Pamiętaj! Odkazanie nie usuwa zanieczyszczeń chemicznych. Duża zawartość środków chemicznych (azotanów) może wywołać u niemowląt sinicę, która przy braku natychmiastowej pomocy lekarskiej bywa śmiertelna; dlatego też wszystkie kobiety ciężarne oraz niemowlęta powinny korzystać wyłącznie z wody badanej i określonej jako „odpowiadająca wymaganiom sanitarnym”

CHOROBY ZAKAŻNE

Woda może roznosić i osadzać na terenie powodziowym zarazki zakaźnych schorzeń przewodu pokarmowego: duru brzusznego, czerwonki, salmonelloz i innych chorób biegunkowych.

W glebie oraz w pomieszczeniach chłodnych i wilgotnych mogą pozostać zdolne do zakażenia przez wiele tygodni.

ZARAZKI NALEŻY ZNISZCZYĆ WSZĘDZIE TAM, GDZIE JEST TO MOŻLIWE

- odkaż wapnem chlorowanym zalane powodzią studnie i ujęcia wodne
- oczyść z osadów i odkaż przy użyciu chemicznych środków czyszczących powierzchnie ścian, podłóg i sprzętów gospodarczych
- wysusz, wywietrz i odmaluj pomieszczenia mieszkalne i gospodarcze, zwłaszcza te, w których przechowuje się żywność i gdzie przebywają małe dzieci oraz osoby starsze
- oczyść, osusz i odkaż miejsca ustępowe; często powtarzaj odkażanie urządzeń sanitarnych i ustępów, zmywaj je i utrzymuj w czystości i suchości
- przedmioty, które zostaną uznane za przydatne do dalszego użytkowania dokładnie wymyj, a następnie poddaj dezynfekcji – przegotuj, wyparz, uprasuj
- wyposażenie kuchni – naczynia, sztućce dokładnie umyj, a następnie gotuj nie krócej niż 15 minut w wodzie z dodatkiem sody (1-2 łyżki na litr wody) w przykrytym naczyniu
- bieliznę pościelową i odzież dokładnie wypłucz, a następnie upierz w jak najwyższych temperaturach, następnie wyprasuj gorącym żelazkiem

PODSTAWOWE ZASADY HIGIENY

- wodę do picia, płukania owoców i warzyw spożywanych na surowo, do mycia zębów należy **ZAWSZE GOTOWAĆ** przed użyciem
- surowe produkty pochodzenia zwierzęcego (mięso, drób, jaja, ryby) należy traktować jako zakażone i nie dopuszczać do ich zetknięcia z produktami gotowymi do spożycia, zwłaszcza gotowanymi i przeznaczonymi do spożycia na zimno lub przechowywania
- ręce należy myć dokładnie wodą i mydłem, czyszcząc również paznokcie po każdej bytności ustępie, oporządzeniu zwierząt, oczyszczaniu warzyw oraz mięsa i jaj
- to samo należy czynić przed przystąpieniem do przygotowywania posiłków, karmienia dziecka, pielęgnowania niemowląt
- w przypadku konieczności zastosowania szczepień ochronnych należy jak najszybciej zgłosić się do odpowiedniego punktu szczepień

W KAŻDYM WYPADKU WYSTĄPIENIA BIEGUNKI, WYMIOTÓW, PODWYŻSZONEJ TEMPERATURY, BÓLÓW BRZUCHA I TYM PODOBNYCH OBJAWÓW ZATRUCIA POKARMOWEGO – NALEŻY BEZZWŁOCZNIE ZWRÓCIĆ SIĘ DO LEKARZA.

ZWALCZANIE SZKODLIWYCH I UCIAŹLIWYCH OWADÓW

Po powodzi na terenach zalanych mogą występować plagowo różne gatunki much, komarów, meszek, kuczmanów. W zaistniałych okolicznościach znajdują one dobre warunki rozwoju.

MUCHY

Owady te są przenosicielami groźnych chorób zakaźnych: duru brzuszego, czerwonki, salmonelloz, letnich biegunek niemowląt, także niektórych schorzeń grzybiczych i pasożytniczych. Muchy siadają na rozkładających się resztkach żywności, martwych zwierzętach, odchodach ludzkich i zwierzęcych, składają tam jaja i zbierają na powierzchni swojego owłosionego ciała miliony bakterii. Z jaj wylęgają się robakowate, beznogie, kremowe larwy. Po kilku, kilkunastu dniach przekształcają się one w poczwarki (brązowe, baryłkowate), z których wylatują dorosłe owady. Cały rozwój much trwa około 2 tygodni, w przypadku wysokich temperatur może być krótszy.

Przestrzeganie higieny w domu i obejściu jest najważniejszym czynnikiem zabezpieczającym przed owadami i przenoszonymi przez nie chorobami!

Należy więc:

Do dezynfekcji nieczystości, padliny, zebranych śmieci, fekaliiów stosować wapno chlorowane, wapno palone. Wapno palone należy używać w postaci 20% mleka wapiennego (1 szklanka wapna = ok.200g mieszać z 1 litrem wody). Stosować w ilości 10-20 litrów na 1m² powierzchni – polewać lub opryskiwać (np. zmiotką zanurzoną w zawieszynie) do momentu aż cała powierzchnia równomiernie pokryje się białą cieczą. Zamiast wapna palonego można użyć 10% zawiesziny wapna chlorowanego (1/2 szklanki mieszać z 1 litrem wody).

Doły z płynną zawartością zasypywać suchym wapnem palonym stosując 1 kg wapna na 1m² powierzchni.

Uwaga! Przy przygotowywaniu zawieszin i stosowania wapna należy używać rękawic gumowych!

ZABEZPIECZENIE POMIESZCZEŃ PRZED MUCHAMI:

- osłonić okna i inne otwory siatka metalową, gazą lub gęstą firanką.
- rozwiesić lupy w miejscach gromadzenia się much.
- przechowywać żywność w zamkniętych pojemnikach lub pod przykryciem.
- gromadzić śmiecie i odpadki w szczelnych workach foliowych.
- zmieniać w miarę możliwości często ściółkę dla zwierząt, aby zapobiec rozwojowi larw much.

KOMARY I INNE OWADY KRWIPIJNE

W rozlewiskach wody, mule i wilgotnej glebie rozwijają się larwy komarów, meszek, kuczmanów. Dorosłe komary i znacznie od nich mniejsze kuczmany kłują (tylko samice) szczególnie intensywnie przy dużej wilgotności powietrza o zmierzchu; wtedy też mogą wlatywać do pomieszczeń. Ukłucia komarów i kuczmanów mogą powodować odczyny zapalne skóry, obrzęki, bąble. Meszki, przypominające małe czarne muszki, atakują podczas dnia, w pełnym słońcu. Kłują boleśnie i często pozostawiają krwawiący ślad. Na ich ukłucia narażone są zwierzęta przebywające na pastwiskach. Ukłucia tych owadów mogą powodować zmiany skórne, stany zapalne, zaburzenia oddechowe (harara). Zaatakowane przez chmary meszek zwierzęta mogą zginąć wskutek działania jadu owadów, toteż przy dużej agresywności meszek nie należy wyprowadzać zwierząt z pomieszczeń.

ZABEZPIECZENIA OSOBISTE PRZED KOMARAMI I INNYMI OWADAMI KRWIPIJNYMI:

- odpowiednia odzież-długie spodnie, bluza z długimi rękawami, nakrycie głowy osłaniające czoło i kark.
- na odsłonięte powierzchnie skóry (z wyjątkiem twarzy) stosować repelenty – środki odstraszające komary, w postaci płynów, kremów lub aerozoli; w przypadku ich braku można użyć olejku goździkowego.
- zaognione miejsca po ukłuciach smarować papką mentolową, stosować kompresy z wody z amoniakiem lub z octem albo przykładać aloes.

ZABEZPIECZENIE POMIESZCZEŃ

- osłonić okna i inne otwory siatką metalową, gazą lub gęstą firanką.
- łóżeczka dziecięce i wózki osłonić gazą.
- nie otwierać okien przy zapalonym świetle wieczorem, gdyż zwabia ono komary.
- udrożnić rynny, aby umożliwić spływ wody.

ZWALCZANIE MUCH I KOMARÓW PREPARATAMI CHEMICZNYMI

Do zwalczania dorosłych much i komarów w pomieszczeniach można stosować wszelkie przeznaczone do tego celu preparaty owadobójcze: trutki, tablice owadobójcze, preparaty do opryskiwania powierzchni, preparaty aerozolowe lub elektrofumigatory (urządzenie elektryczne z płytka owadobójczą, z której wydzielają się opary substancji owadobójczej). Zwalczanie komarów występujących plagowo na dużych obszarach przeprowadzają wyspecjalizowane ekipy w porozumieniu z odpowiednimi Wydziałami Ochrony Środowiska i WSSE.

Na podstawie materiałów Państwowego Zakładu Higieny

SZCZEPIENIA

CO ROBIĆ, BY USTRZEC SIĘ EPIDEMII CHOROÓB ZAKAŻNYCH?

Jedną z metod zapobiegania są szczepienia powodzian, które mogą być przeprowadzone po ogłoszeniu przez wojewodę stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii na wniosek Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Szczepienia przeciw tężcowi – obowiązkowe zarówno dla powodzian jak i dla wszystkich osób mogących bezpośrednio uczestniczyć w akcji przeciwpowodziowej. Szczepienia przeciwko durowi brzuszemu stosowane u ludzi poniżej sześćdziesiątego i dzieciom powyżej piątego roku życia. Szczepienia obowiązkowe przeprowadzane są w wydzielonych punktach szczepień po kwalifikacyjnych badaniach lekarskich.